



Polyanthea Sacra

Ex Universæ Sacræ Scripturæ Utriusque Testamenti Figuris, Symbolis, Testimoniis, Nec Non E Selectis Patrum, Aliorumque Authorum, Sententiis, eruditis Interpretationibus, Similitudinibus, rarisque Historiis collecta, Et Copiosis, Exquisitisque Materiis Moralibus De Virtutibus Et Vitiis Pro ...

Spanner, Andreas

Augustae Vindelicorum, 1702

§. 3. Servi mali, pigni.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-79369](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-79369)

fed & ministeriò, recreatur: Ne diutius sitiret, aquæ puteum indicavit ei Dominus, vel etiam elicit. Quam felicior in exilio serva, quam domi herus: nam Abraham juxta tabernaculum suum ministrat angelis, Gen. 18. 2. Agari autem in solitudine ab angelis ministratur. Oliva l. 11. Strom. §. Non videbo morientem.

Omniem pecuniam congregavit. & *intulit eam in ararium regis.* Gen. 47. 14. Ad laudem ejus spectat; qui è filio regio nè obolum quidem abstulerit; & opus perquam rarum. Velloso in Judith 7. Paræn. 16.

Et tu nôsti, quia servus tuus fuit timens Dominum. 4. Reg. 4. 1. O tempora planè aurea; quando ad flecendos dominos, ut pupillorum misererentur, & viduas alienò ære exolverent; satis erat, commemorare defanctorum servorum, non in dominos merita, sed erga Deum cultum, & timorem. En mulier, ut Elisæum moveat, non dicit: en vir meus tot adiit pro te pericula, tot tibi servivit annis; sed, *fuit timens Dominum.* Hoc enim in servis suis attendebat Elisæus: non enim ab aliis certior reddi volebat, quòd servi timerent Deum; sed hoc ipse exquirebat, & nôrat. Nunc verò domini sciunt optimè, & indagant, servorum genus, avos, patriam, artem; hóc unò exceptò, an timeant Deum? Quidvis in servo examinas præter conscientiam. Oliva l. 10. Strom. §. Et tu nôsti.

Vis, imus, & colligimus ea. Math. 13. 28. Fideles servi illi patrisfamilias: de agro expurgando satagunt, nè quid pereat è rebus domini: non expectant justa; ultrò se ad labores offerunt; nec pretium petunt. Velloso in Judith 7. Paræn. 16.

Servus ille qui *abscondit pecuniam Domini sui.* Matth. 25. 18. Male audit v. 26. *serve male, & piger;* nihil de lucro domini satagebat. Quid si pecuniam prodegisset. Idem ibid.

Jam autem eò descendente servi occurrerunt ei. Joan. 4. 51. Servi solliciti circa filii languorem, patrisque dolorem, nuntiant filii convalescentiam; ut patris molestia mitigetur. Optima servorum conditio, cum Dominorum satagunt removere dolorem. Sim, Cass. l. 5. c. 18.

Optimus ille tuus minister est, qui non hoc à te audire desiderat, quod ipse voluerit; sed hoc velle, quod à te audiet. S. Anselmus lib. de mensuratione Crucis.

Bonum servum pingebant Egyptii, undique manibus, & oculis plenum; ut ad nutus domini sui vigil, totus oculus, totus Argus, videretur: & ad exequendum, quidquid ei jussum, totus manus foret. Linguam sub pedibus tenebat: tum, ut verbis parcus esset; tum, nè ad excusationes linguosus. Alvarez Illustr. 89.

§. III.

Servi mali, pigri.

HAbens ancillam Egyptiam nomine Agar. Gen. 16. 1. Servi, & ancillæ, arceantur ab otio: quòd morbo laborasse legitur ancilla Saræ; quæ vel ipsò nomine ignaviam, &

otium, præferbat: Agar enim, ut quibusdam placet, vertitur *somnians sessa*. Fernandus in Gen. 2. sect. 1.

§. IV.

Erga servos herorum obligatio.

Num. I.

Merces.

PEtierunt ab Egyptiis vasa argentea & aurea. Ex. 12. 35. Duro opere lateris afflictus Hebræus Ex. 1. 11. 14. nihil inde iis datum mercedis: ideo, Deò rerum dominò, feceruntque censore, abstulit Hebræus ab Egypto aurum, & argentum, & supellestem reliquam, nè quis eos furti reos censeat. Tertull. l. 2. contra Marcion. c. 2. qui villas & urbes, operati fuerant Egyptiis, digni utique mercede operarii; non ad fraudem sunt insincti, sed ad mercedis compensationem; quam aliàs à dominatoribus non poterant exigere. Velloso in Judith 2. Paræn. 17.

Quid pro hac fide honoris, ac præmii, Mardocheus consecutus est? dixerunt ei servi illius, ac ministri: nihil omnino mercedis accepit. Esth. 6. 3. Assverus erubuit; pertæsus plurimum, quòd suo in regno viveret, nullà mercede; qui ipsum tantò periculo eripuisset. Ideo mox, correcturus ingratum animum, jubet Hebræum triumphare in civitate. Scribantur caractere aureo actiones præclaræ subditorum, & ministrorum; scribantur eorum incommoda, & pericula, itinera, detrimenta valetudinis, rei familiaris, libertatis, patriæ, oblectationum. Si hæc omnia in Diariis scriberentur, & legerentur tempore à negotiis vacuò; Mardochei multi, qui jacent ad limina conculcati, obnoxii Amanorum insidiis; donarentur supremis honoribus. Sed, quia facta præclara in aqua scribuntur; ideo adulatores triumphant; & bene meriti cruciantur. Conservantur in tabulis reorum crimina, signata caractere publico; nec unum foliolum reperitur, in quo notentur vel apice sudores uberes laborantium pro bono communi, aut domini sui. Oliva t. 3. conc. 5. hebd. 1. Quadr.

Qui effudit sanguinem, & qui fraudem facit mercenario, fratres sunt. Eccl. 34. 27. Si vobis, divites tam durum accidit, aliena restituere; quam longè difficilior erit illis, eò, quòd proprium habent, defraudari? Segneri l. ii die ven. D. 3. Quadr.

Voca operario; & redde illis mercedem. Matth. 20. 8. Non sperent Domini in ministris mercedis incuriam, quam in Evangelio non exigit paterfamilias; quem Christus, ut imaginem regiminis sui, describi voluit. *Conventione facta.* Displicet nobis, quòd Christo placuit? detestamur spem mercedis in servis; quam Deus in suis non solum tolerat, sed etiam offert. Oliva t. 2. conc. 27. 2. die Ven. Quadr.

Num. II.

Servorum habenda cura.

Ferunt que ei asini, & servi, & famule. Gen. 12. 16. Nulla in domo divitum boum à famulis segregatio: unò censentur elenchò asinæ & fa-